

طاشينك
ارمنيجه يومی سياسي غزته
صاحب امتياز: هراير سامور باه - ازميز
"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE
Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԷՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՑ.	ԵՌ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱՒԱՌ	80	40	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	15	4ր.

Ձրատարկուած ծեռագիրք եւ չեն օրուիր .

ՏՆՕՐԻՆ - ԽՍՐԱԿՐԱՊԵՏ

Հ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ՓՐՅՈՒԱՄ ԷԶԵՐ

ՇԻՏԱՎ ԽՕՍԻՆՔ, ՇԻՏԱՎ ԿԱՍԿՆԱՆՔ

ԹՈՒՐԿ ՄԱՍՐՈՒԼԻՐ

Այս անտէրուել ու տառապած երկրին ճակատագրային դժբաղդութիւնն է եղած անխակացողութիւնը. Սկիզբէն ի վեր, բոլոր վարիչ չլիանակները, բոլոր ղեկավար տարրերը չեն կրցած թափանցել բողկացուցիչ ջնդերու փոխ յարաբերութեան Սխալ, թերի տպաւորութիւններու վրայ հաստատուած տեսակետ մը առաջնորդ եղած է անոնց ու, դեռ, մինչև այսօր կը վարէ պետական մեքենան։ Բէժմը փոխուեցաւ, նոր վարիչներ հինքուն յաջորդեցին, բայց այդ ընկալիչ մեթոտը, աշխարհահայեացքը չփոխուեցաւ, գէթ չափով մը չբարեփոխուեցաւ։

Շատ բնական է որ մարդ երբ սխալ կը հասկնայ իրականութիւնը, սխալ կը տպաւորուի, սխալ կ'ըմբռնէ՝ սխալ ալ պիտի խօսի։ Այս սխալ հասկացողութեան հետեանք սխալ պաշտպանութիւնն ալ շատ անգամ խեղաթիւրուած կը վերագրուի։ Ու, այսպէս տրամաբանական սխալ եղբերով ճամբայ կ'ալլենք ու կը հասնինք անաւոր, զարհուրելի եղբակցութիւններու։ Սէ կ'սկսի աղէտը, շարքը, վրովորը սինը, անհամաձայնութիւնը ու քանդուած այս երկրին։

Դժբաղդաբար Պոլսը շատ հեռու է եղած այս ցաւագին հայրենիքի սրտէն՝ Անատոլիէն։ Ամերիկայի կամ Զինաստանի վրայ նոյնիսկ դիւրին է աւելի իրական տեղեկութիւններ քաղել քան այդ ամենիօրէն, աներեւակայնիօրէն զրկուած, ցուռ ու սուգի աշխարհին՝ որուն Հայաստան անունը կուտայ պատմութիւնը և որուն Բիւրոյն տան անունը տուաւ աշխարհագրագէտ և պատմագէտ թուրք հայրենակից մը՝ Մէվլան Զատէ Բիֆաթ պէյ։

Ինչպէս մեր վարիչները, այնպէս ալ թուրք Մամուլը մասնաւորապէս, հազիւ թէ ամենատարրական ծանօթութիւններ ունեցած ըլլան Օսմանեան հայրենիքի այդ ամենակարեւոր մասին նկատմամբ։ Չկայ վիճակագրութիւն, չկայ թուահամար չկայ ուղղափառ տեղեկատու։ Նոյնիսկ տնտեսական, ցեղային յարաբերութիւններու են, վիճակներու մասին բան մը լսելու համար կը զիմնք օտար անցորդ-աւսուցիչները։ Թուրքները թուրքիկ նօթերուն։ Ասոր համար ալ յաճախ այնպիսի ծանօթութիւններ կ'երևին Մամուլին մէջ և այնպիսի վիճաբանութիւններ տեղի կ'ունենան որ իրազեկները խեղաթելն է երկրին գլխուն աղետ պատրաստելէ զատ բոլոր բանի չեն նստային։

Կար ատեն մը երբ Հայաստանի մէջ տեղի ունեցող խեղճութիւններուն, հասարակարգութիւններուն մասին երբ խօսէիր կամ գրէիր, չէին հասկնար քեզի և բոլոր ըսածներդ կը վերագրէին յետին միտքերու։ Այս տեսակետով՝ «Թանին» թուրք նոյն երկրներին այդ կրակոտ օրկանը խիզախ հակառակորդ մըն էր, մինչև որ օր մը առաջին անգամ ըլլալով չընդուն թուրք-թաթիկ մը զրկելու օտարաւոր ծովեղբերայն գաւառներու և հետզհետէ փոխեց իր թծուր և սկսաւ նշարտութիւնը խոստովանել, իրաւունք տալով հայ թերթերուն։ Այս, սկսաւ խոստովանել ան՝ հակառակ թէ զարձեւալ հայ թերթերու հրատարակածներուն համար պաշտօնական հերքումները կը շարունակէին իրենց հին-եղանակը... Ենթադրելով, խեղճ թերթեր, պաշտօնական

վարիչներու սխալ հասկացողութիւնը, անհեռաւորութիւնը ու Մամուլին անուղղալ խեղաթիւրումն ու անգիտակ, փոքուն վիճաբանութիւնները նորանոր դժբաղդութիւններ կը բանան ձեռք գլխին, արդէն իսկ վերաւոր, արիւնոտ ու տառապած Դուէ հինգ տարիէ ի վեր ո՛չ կառավարութիւնը և ո՛չ չալ Մամուլը ուղեց ճանչնալ ձեզի, ուղեց աւելի մօտենալ ձեռք իրաւունք, անյետաճգի պահանջներուն։ Թուրքիէ դադար մը պատրաստեցին ձեզի։ Երանի թէ նիւթական անխուսափելի դադար մը չըլլար աղ։

Սա պահուն՝ երբ թուրք Մամուլը ջնդարտած կ'երևի Հայկական Հարցի մասին և չափազանց տրամադիր հայ հրապարակագրութեան վերագրումներ ընելու։ Սենք պարտք կը գգնք անգամ մըն ալ ներկայացնելու քիւրտ և հայ եղբայրացիները, ինչպէս որ տեսած ենք անձնապէս և ինչպէս որ կը հասկը նախ։ Կը խնդրենք մեր յարգելի հայրենակից թուրք Մամուլէն որ քիչ մը աւելի ստանալու կերպով ըմբռնէր մեզի և այն ատեն կը կարծենք որ թերեւս քիչ խալ հասկացողութիւնը չափով գոնէ մեղմանայ։

Հայերու և քիւրտերու յարաբերութիւնը սկիզբէն ի վեր բարեկամական եղած է։ Հայը իբր չինարար ու արդիւնաւոր ժողովուրդ մը, իբր վաճառական, իբր արհեստաւոր չափազանց շատ նը պատսառած է քիւրտին։ Այս վերջինը իր նախնական ժողովուրդի անվերապահ և անկեղծ հաւատքով կապուած էր Հայուն և կը վստահէր անոր բառին ամենաբարձրակ առումովը։

Սա անձամբ տեսած եմ այսպիսի երեւոյթներ որոնց դիմաց միայն գործացած եմ և որոնց հազիւ թէ հաւատայ մայրաքաղաքի կեանքին ու կենցաղին վարժուած ընթերցողը։

Ճամբորդութեան մը միջոցին, իրիկուան ուշ ատեն հասայ դուռ քիւրդաբնակ գիւղ մը։ Ծուարած էի։ Ձէի դիտեր թէ ինչ անակնկալներ պիտի դիմաւորեն զիս։ Տարբեր օթեան մը տեսնել, տարբեր տեղ մը իջեանի անկարելի էր։ Միակ գիւղն էր աղ ճամբուն վերայ։ Հարկադրուեցայ հոգ գիւղերէլ Դիւղը ո՛չ պանդոկ ունէր, ո՛չ ալ սրճարան։ Ուր պիտի դիմէի։ Ու անա այս չուարքիս մէջ էր որ, յանկարծ, քիւրտ մը եկաւ առաջնորդեց զիս գիւղի մեծաւոր տունը, ուսկից ալ զէպի իր տունը, միայն կը հետևէի անոր վարանքով։ Հաւատարմեց որ տարօրինակ կուգար ին։ Ցի ասպնջականութեան այս կերպը։ Այսքան վեհ անձնութիւն օտար, քրիստոնեայ հիւրի մը համար։ Հազիւ թէ կիսատ թափթիւմ թուրքերէնով մը կը քաղատուէ ինքզինքը, երբ կը խնդրեմ թէ ինչու զիս նախ մեծաւորին տունը տարաւ և յետոյ իր տունը։ Ան կը յարէ թէ տո՛ւժային սովորութիւնն է և ու է անցորդ պատուել։ Հիւրասիրել կարելի եղածի չափ և որովհետև հիւրասիրելու պատիւը ինչու կուզէ վայելել գիւղին մեծաւորը, մենք առանց անոր հաւանութեան չենք կրնար մեր տունը հիւրընկալել, ասոր համար ձեզ նախ իր տունը տարի և իրմէ թողնուած թիւն առնելէս յետոյ կրցի մեզի բերել։

Աւելի զարմանալին կայ։ Այս ասպնջական քիւրտին տունը ուսկից խմելէ յետոյ գիւղերն ալ միևնոյն տանիքին վրայ կը քանանք, ուր շատ մօտ կը քանան բարեկամ քիւրտին կինն ու մանչ և աղջիկ զաւակները։

Այդքան պարզութիւն, այդքան վերաշնչութիւն ուրիշ տեղ երբէք տեսած չեմ ես։

Իր արտին համար վեհանձնութիւնը, յանդգնութիւնն ու անկեղծութիւնը նկարագրի գլխաւոր յատկութիւններ են։ Այսպէս ան իր հայ քիւրդին հետ շատ համակրական ու անձնուէր յարաբերութիւններ մշակած է։ Վստահ է անոր տուժարին, անոր խօսքին։

Սակայն այս երջանիկ միամտութիւնը տեսած է մինչև այն օրը երբ քաղաքակա նութիւնը եկած է պղտորել անոնց կեանքը, երբ տէքէպէյիներու շահանքութիւնները եկած են, կասկած սերմանել անոնց միջև։ Դառնացած է կեանքը։ Իր արտը իբր զէնքի ժողովուրդ դիմած է բիրտ միջոցի, հայը իբր խաղաղասէր և մտաւոր Ազգ աւելի խաղաղ միջոցներու, ապրելու համար։

Այսօր ալ, երբ ցանուած սերմերը ուռնացած են մասամբ, չկարծենք թէ ամեն կ'ըլ, ամէն քիւրտ անպայման աւագակաւարդ։ Ուղղակիաբար. հարստահարիչ և մալաքով։

Այս, չնորհիւ համիտական դաւերուն քիւրտերը զինուած են հայերուն դէմ, լարուած և նախապաշարուած, բայց կան տակաւին անկիւններ ուր կը տիրէ հին բարի օրերու փոխ յարաբերութիւնը և որուն ակնաստես եղայ ես անձամբ։

Թուրք մամուլը պէտք է վերջնականապէս համոզուի թէ Հայերը քիւրտ ցեղին դէմ բան մը չունեն, Հայերը միշտ բողոքած են քիւրտերու սոյն մասին զէմ որոնք տակաւին կը շարունակեն Համիտական քաղաքականութեան նենգամիտ հալածանքները, հայալնչուի գործը անգիտակցաբար կառավարութիւնը եթէ ուզէ՝ շատ դիւրին է վերահաստատել հին բարի օրերու կեանքը, խաղաղեցնել զաւառներու վիճակը, քիչ քիչ վարժեցը ներով քիւրտերը խաղաղ աշխատանքի և զայտախի կեանքի։

Սխալ չհասկցուինք, Իր արտը իբր ժողովուրդ շատ լաւ առաքիւնութիւններ ունեն որոնք կրնան հետզհետէ աւելի մշակուելով դառնալ քաղաքակիրթ ժողովուրդներու ուղադրութեան արժանի առաքիւնութիւններ։ Ասոր համար Բարեկարգութեան Պահանջները եթէ չիտակ հասկցուէին մինչև հիմա արդէն իսկ բարեկարգութեան կ'ըլլար երկիրը. արդէն իսկ հայը, քիւրտը, թուրքը, արաբը իրարու հետ եղբայրաբար կ'ապրէին նոյնի տեղով միևնոյն Հայրենիքին ստեղծագործ աշխատանքին, նուիրուելով Օսմանեան մեծ հայրենիքին վերածնունդին գործին։

Յիսուս տարիէ ի վեր Հայերու ըրած Բարեկարգութեան Պահանջները եթէ չիտակ հասկցուէին մինչև հիմա արդէն իսկ բարեկարգութեան կ'ըլլար երկիրը. արդէն իսկ հայը, քիւրտը, թուրքը, արաբը իրարու հետ եղբայրաբար կ'ապրէին նոյնի տեղով միևնոյն Հայրենիքին ստեղծագործ աշխատանքին, նուիրուելով Օսմանեան մեծ հայրենիքին վերածնունդին գործին։

Բանի անգամ բարեկարգութեան պատրաստակամութիւն անձնագործ գտնուած են վարիչներ որ Հայրենիքը զէպի տնիւ, զէպի անդունդ իր այս խնայեղ, խելազար վաղքէն ուղած են կասեցնել, ուղած են փրկել։ Բանի անգամ ծրագրեր, Յանձնաժողովներ կ'են կ'են. կազմուած են, բայց ատոնց տնիւ տնիւ ալ թղթի վրայ մնացած կամ չուտ մոռցուած անոր համար որ շիտակ խօսքը շիտակ չէ հասկցուած, անոր համար որ թշնամական և կասկածանքի քաղաքականութեանն ազատի կարելի չէ եղած դեռ։

Թող ճիշդ մը ընեն ղեկավար չընալ

ները, թող երիտասարդ թուրք գործիչները ջանք մը չեն վայրկեան մը լռեցնելու Որն ընազները և ամէն ինչ կը դիւրանայ այն ատեն...

Շիտակ խօսինք, բայց չիտակ հասկըցունք։

Կ. Պոլիս ԹՈՒՐԿԻՆ ԿԱՍՏԱՐԱԿԱՆ

ՀԱՅԵԼԻՆ ՄԷՋ

Թուրքիոյ բարգաւաճման ու զանազան կեդրոններու ու քաղաքներու բարեկարգութեան համար, որովհետև Թուրքիոյ մէջ զրամագլուխի պակասութիւն կայ, փափաք կ'ըզգանք որպէսզի օտար ընկերութիւններ կազմուին ու մեր համակրութիւնը նախապատուութիւն կուտայ Անգլիական ընկերութիւններու դրամագլուխներու մօտ գործելուն Թուրքիոյ զանազան քաղաքներուն մէջ։

Մասնաւորելով խօսքս Իզմիրի վրայ, հոս ակնաստես կ'ըլլանք զանազան ընկերութիւններու որոնք հին բէթիմի ժամանակէն կրցած են ինչ ինչ արտօնութիւններ ձեռք ձգել ու կ'գործեն ոմանք չափաւոր, այլք չափազանցեալ կերպով շահագործելով ժողովուրդի միամտութիւնը ու կ'իտարեն զայն չարաչար անօրինակ իրենց սակագիններով ու կոշտ ու կոպիտ վարմունքով, որ բնաւ պատիւ չբերի իրենց օտարականի տիրոջին։

Կ'ընդհեմ առայժմ երկաթուղիներու ձրանսական ու Անգլիական ընկերութիւնները, որոնց մասին ալ կան շատ ըսելիքներ, կ'իթղում շոգենաւային ու թրամուներու Պիճիգական ու ձրանսական ընկերութիւններն ու այսօր պիտի ծանրանամ օդային կազմատակարարող անգլիական ընկերութեան վրայ, որ անուշով անգլիական է, բայց վատթարագործ ընկերութեանց, որ բացէ ի բաց ստուեր մը թողու անգլիական մեծ համբաւին, այսպէս որ երբեմն ինքնիրեն կ'մտածենք թէ սխալմունքի մը արդիւնք չէ արդեօք այդ լիթիթ ընկերութեան անգլիական կարծուած ըլլալը։

Նախ՝ կազմի գինն 10) անգլ. օտքին 37½ զրշ. ոսկեդրամ անհամեմատ բարձր գին մըն է, ինչպէս կ'ըսեն իրազեկ անձնաւորութիւններ, հաւատարմով որ աշխարհիս ոչ մէկ կողմ այդքան տարապայման գին մը կ'ապահովուի լուսաւորութեան համար։

Երկրորդ՝ չնորհիւ անոր ունեցած արտօնութեան Իզմիր կ'ըրկուի երկտրասականութիւն և երկտրասականութեան առանձնաշնորհաւոր ձեռք բերելու համար աշխատող ընկերութիւններն կ'վիժին իրենց դիմումներուն մէջ՝ պատկանալ իշխանութեանց մօտ, սա պարզ պատճառին համար որ կապի ընկերութիւնն այսքան տարուած անհանձնաշնորհում ունենալով, քաղաքի լուսաւորելու, ուրիշ ու է ընկերութիւն կազմուելու իրաւունք չունի, և այդ նպատակաւ կ'ըսուի որ ընկերութեան կողմէ յատուկ պաշտօնով Պոլիս զրկուած է պաշտօնային մը, որպէսզի արգելք հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց երկտրական լոյսի առանձնաշնորհում տրուելուն։

Թէ ինչու ինք ընկերութիւնը չըտանձնէր նաև քաղաքի երկտրականութեան լուսաւորելու բացառաւոր չէ թերեւս ոմանք, բայց շատ հակառակ է ու պարզ, Ընկերութիւնը այնքան խոշոր շահերու վարժուած է և կոկիկ կերպով չանի սորված, ժողովուրդին, ոչխարաբիտ ժողովուրդին, կուսակէն որ չուզեր նոր դրամ։

ՄԱՄՈՒԼ

մագլուխներ վառել, խոշոր ծախսերու մէջ մտնել, և ինչու համար, սա իզմիրի ժողովուրդը գոհացնելու, չէ՛, Ընկերութիւնը միմիայն ի չանուն կը մտածէ և երբէք չէ մտածած ժողովուրդի վայելքը ղիւրուքիւնը կամ անոր գահաւակութիւնը պատճառելու իր պարտականութիւնը:

Այս մասին շատ մեծ յանցանք ունի նաեւ քաղաքագիտութիւնը որ փոխանակ ժողովուրդի չանքը պաշտպանելու և արդէն գոյութիւն ունեցող ընկերութեանց սակագիւններուն և գործառնութեանց մօտէն տեղեկանալու և հարկ եղած միջոցները գործածելու, անոնց ստանձնած փոխադրած յանձնարարութեանց գործադրութեան եղանակին նկատմամբ, կ'ընէ հասակէն մեծ գործելու միջամուխ ըլլալու պովարներ, Հօբեր, ծառուղիներ, պարտեղներ երազելու, և երազելով գահաւակութեան, այս ալ միմիայնութիւն մըն է երազատեանքուն համար, ինչ կրնանք ըսել...

Արդ՝ մէկ կողմէ կազմ տարապայման տեղ գինն, միւս կողմէ անոր ազհատեցիկ լուսաւորութիւնը և ասոնց վայրաբերելը այդ ընկերութեան վայրէջքն գործելակերպը ու վարուելակերպը ժողովուրդին և իր յաճախողներուն հետ բաժակը կը լնու կ'որոյն...

Վստահ եմ որ տղանքիս անգլիական ընկերութեան վերին տնօրէնութիւնը տեղեկութիւն անգամ չունի թէ իր վարչութեան տակ գործող մարդիկներն ինչ տեսակ արարածներէ կ'ազդականան և ինչպիսի վերաբերում մը կունենան իրենց յաճախողներուն հետ. անոնք՝ այդ անգլիացիները կ'արժեն թէ Աւելիցի պաշտօններուն կ'հրամայեն, որոնք գերին կ'ըլլան կանոնին և իրենց պաշտօնին գործած սահմանէն անդին մագի չափ չեն չնդիր, կ'առնան որ լէվանթիներու հետ է գործերնին, այսինքն արեւելքի մէջ ծնած կարգ մը անհատներու, որոնք ազգութիւն չունին և եթէ հարցնես լատին կ'ըսեն, իբրեւ թէ լատին տղութիւն մը գոյութիւն ունենար չախարհիս վրայ, և կ'ըսեցով միայն կը յայտնուին թէ կաթոլիկներ են, որոնց մէջ յոյն տարրն ալ բաւական մուտ գտած է, մինչդեռ թուք և հայ բնակ մուտ չեն գտած այդ վարչութեան մէջ...

Մէկ խօսքով իզմիրի ժողովուրդը այդ ինքնագլուխ, ամբարտաւան, նեղմիտ և գոռոզ պաշտօնէութեան ձեռք խաղալիկ է դարձած. որոնք մէկ կողմէ կարծես խօսք մէկ ըրած են անգլիական այդ ընկերութեան պատիւը վարկաբեկելու և միւս կողմէ ատելի դարձնելու գայի յաջորդ ժողովուրդեան:

Եւ յանցանքն անոնցը չէ ալ այս ոչ խարամիտ ժողովուրդին...

ԵՍ

ՏՕՔԹ. ՄԻՔԱՅԷԼ ՏԻՐԱՅՈՒԵԱՆ Ամի Երկեան ատամնաբոյժ իր օֆիսը փոխադրած է Բապոս Խան թիւ 9 Զ. Ե. Ընկերութեան քով:
Ամեն օր Ժ. 9-12 Կ. Ա. և Ժ. 2-5 Կ. Ե. բացի կիրակի օրերէ:

ԲԵՅԵԼԻԻ, Երեսփոխանական ընտրութեանց Հայ և Յայն Պատրիարքարաններու միացման խնդրին շուրջ կը գրէ. — Եւ այսպէս կը նշմարուի որ, ինչպէս ախարհի, նմանապէս մեր երկրին մէջ ալ իւրաքանչիւր անհատ իր մասնակի շահն ու օգուտը ընդհանուրին չահէն, աւելի բարձր ու գերադաս կը նկատէ: Հայրենիքի տառապանքն ու ցաւը երկ յորդական է կ'ըսուի, անհատն է որ ինքն զինքը, ընկերութենէ աւելի բարձր կը նկատէ: Հայրենիքը պիտի գոհուի անհատի մը սիրոյն համար և ոչ թէ անհատը հայրենիքի սիրոյն!:

Ինչպէս որ ծանօթ է ընդհանուրին, այսօր, կը գտնուիք երեսփոխանական ընտրութիւններու կոնգրեսութեանց ղեկավար Երեսփոխան հեռագիրներն են որ կ'ստիպեն թուրք տարրին խօսեցնել կարգ մը անտարբեր յայտարարութիւններ:

Զպէտք է քրքրել այն հողերը որոնց ներքեւ թաքնուած կը մնան ապականութիւններու կողմեր: Զարմէր ծանրանալ միտած ու վաղ-ւաղ թառամած խնդրի մը շուրջ որ անօթապարտ արատ մը ուրիշ մը միայն թող ւաղած է երկու տէրութեանց պատմութեան էջերուն մէջ, ինչպէս Պուրկարական ու Յունական Յիշմարտ միայն աղ խնդիրը ու անցնիք կարեւորագոյնին, այդ է Պալքանեան պատերազմէն առաջ Յոյն և Պուրկարական Պատրիարքարաններու միջեւ տեղի ունեցող սերտ ու մտերմական յարաբերութիւնները և իրենց վերջերս օտարացած գոյնը:

Ինչպէս այդ անկեղծ և կամ արուեստական յարաբերութեանց լուրը յոյն թերթերն էին որ կարճապահութիւն, նմանապէս այսօր, միւսողն թերթերը նմանօրինակ և սակայն անտարբեր լուր մըն է որ կը հաղորդեն կրկին, և այդ է հայկական և յունական Պատրիարքարաններու միացումը երեսփոխանական ընտրութեանց խնդրին շուրջ:

Հայը և Յոյնը, այսօր սակայն կը միանան եղբիւր իրարու հետ! Ինչ ծիծաղաշատ լուր, ինչ խայտառակ կօտորա:

Վերապահութեամբ կը խօսինք սա կայն, բայց որչափ որ վերապահ ըլլանք գէթ միակամելու իրաւունքը պէտք չէ որ մեզմէ զրադուի. մեկին եղած տեղը անպատճառ կրակի հետք մը պէտք է որ գտնուի: Որչափ որ մեր հաւատքը անկեղծ ու հաստատ եղած ըլլայ մեր հայ հայրենակիցներու վրայ, այսպիսի պարագայի մը մէջ քիչ թէ չատ իշխուածք ու նիւք արդողելու անոնց դէմ: Յոյն բաղդը ուր և հայուն բաղդը ուր, մին Արեւելքի ուղղութեամբ կը թռնայ իսկ միւսը Արեւմուտքի:

Անտարակոյս այսպիսի կէտ մը, հայութիւնը աւելի կարող է նշխարել որքան մեք, և մենք չէ որ խրատատու պիտի ըլլանք իրենց, այլ իրենք են որ մեզ պիտի օգնեն ու աշխատին միայն թուրքին հետ, քանի որ Հայուն համար թուրքիոյ սեմերէն դուռն չի փակուի:

Յայն ու Հայը կը միանան իրարու

հետ ընտրութեանց խնդրին շուրջ, և ինչպէս, որովհետեւ թուրք կառավարութիւնը կրկին գոհացուած չպիտի կրնայ տալ այս երկու ազգութիւններու պահանջներուն: Զգեսք յայն օրերը, ան թող իր չափին հետ կուռի. բայց ինչ է նպատակը արդեօք Հայոց Պատրիարքարանին, իրաւունք, երեսփոխան է որ կը պահանջէ մենէ:

Ան քեզ ասան և ութ երեսփոխան տասն և մէկը դէմ, ա՛ն քեզ իրաւունքը պահանջածներու կրկնապատկովը, ա՛ն քեզ բարենորոգում և ամէն ինչ, և դեռ ինչու չես հաւանիր թուրքին հետ միասին ընթանալու իր փաւշտ և վտի շաւղէն: Իր տառապանքներուն մասնակից ըլլալով, քիչ էր պատմեցանք:

Հայը պէտք չէր իր բերանը բանար երեսփոխանական ընտրութեանց խնդրին համար, մէկ կամ տասը, տասը կամ քսան և անա բոլորն ալ հայրենիքի սիրոյն են որ պիտի նուիրեն ինքզինքնին: Մենք չենք յուսար որ այսպիսի տղայական արարքներով զբաղուէր հայութիւնը: Իսկ եթէ Հայկական ու Յունական երեսփոխաններ, կառուելի կազմել կը խորհին երեսփոխանական ժողովի մէջ, ո՛վ է այն որ պիտի զոհէ իր նպատակը իր ընկերոջ սիրոյն, Հայն է որ զոհող պիտի հանդիսանայ թէ Յոյնը: Ոչ մին և ոչ ալ միւսը զի արուեստական միացում մը ինչ վիճակ և ընթացք կրնայ ունենալ բացի մեր աչքերը չափելէ:

Հայուն և Յոյնի մէջ կան անհատեր ու անմիանալի խնդիրներ որոնք մեզ կ'ըստիպեն չի հաւատալ այսպիսի անապարտած միացման մը, և եթէ լոյսն ու խաւարը կարող են իշարու հետ հաշտ պարիլ Հայն ու Յոյն ալ այն ատեն կարող են միանալ:

Եթէ Հայը կողմէ անկեղծօրէն ապրիլ թուրքին հետ իբր հարողութեամբ, այս երկրին պէտք է որ անմիջապէս հրաժարի այսպիսի պոռոտախօսութիւններէ, քանզի հայրենիքի տէր ու պաշտպան եղող անձ մը միւսութիւն կը բացողանչէ և ոչ թէ պառակտում:

Մենք թուրքին, Հայոց Պատրիարքարանին, մեր հայրենիքը իր ճշմարտէն ու հոգեվարքի նպատակն փրկելու համար օգնութիւն է որ կը պաղատիք և ոչ թէ անտարբերութիւն: Թուրքը չ'ի ի տեղի մտերմ ձեռք մը քան հայունը զոյն անկեղծօրէն սեղմելու համար: Տասը երեսփոխանով և կամ մէկ երեսփոխանով օրէնք չի շինուիր, միութիւնն է որ կը կազմակերպէ հայրենիքը: Մեր խորհրդածութիւնները բացարձակ անկեղծութիւն կը պարունակեն և ուստի կը բաղձանք որ միւսողն անկեղծութեամբ ալ մեկնուին: Ահա թէ ո՛ւր է որդայի կէտը: Հայ և Յոյն միացման մը հաւանականաւոր պարագային, Հայը քաղաքականապէս թշուառ վիճակի մը պիտի մատնուի: Յոյն էնթիկներու թակարդներով և դաւաճան խոստումներով:

ՏՕՔԹ. ԱՐՄԵՆԱԿ ԽԱՉԱՏՈՒԵԱՆ Փոխադրուած է Հայոց թաղը Բէշատիէ փողոց Ե. 42 տունը, ուր այցելու հրահանգ կ'ընդունի: Կիրակի գատ, ամէն օր, ժամը 11 էն մինչև կէսօր ու 2էն մինչև 5:

25-20

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒՂԱՐԱ

ԻԶՄԻՐ

Քաղաքիս վսեմ, կուսակալ պէյը, Քաղաքապետ Էվլիազատէ Բէֆիք պէյ և Յունաց Դերապատիւ Մետրապօլիտը խոստացած են Առաջնորդ Ս. Հօր ներկայ գտնուելով յառաջիկայ կիրակի օր Պ. Շահ. մուրատեանի տաղիք մեծ գօնակին և իրենց քաջալերիչ ներկայութեամբ պատուել տաղանդաւոր Հայ արուեստագէտը:

— Երկուշաբթի օր Ազգ. երկսեռ վարժարանաց Տիկնանց Խնամակալութիւնը թէ և ի խիտ հրաւիրուած էր. բայց օղիկ խոտութեան պատճառաւ միայն ներկայ գտնուեցան Ազգ. Տիկնայր Ս. Թ. Սպարթալը, Հ. Դ. Փափագեան, Մ. Հ. Մատանեան, որոնք չ'ըխաւորաբար կարուծուած աւելի օգտակար ընծայելու մասին խորհրդակցութիւններ կատարեցին:

— Կը լսենք որ Առաջնորդ Ս. Հայրը մտաւր է յաւաքիկայ կիրակի առաւօտ հրաժեշտի Ս. պատարագ մատուցանել Ս. Ստեփանոս եկեղեցւոյ մէջ:

— Տիկն Սրբուհի Եփրեմ Դասպարեան գեղեցիկ և արժէքաւոր աշտանակ մը, Նուրուհի է Ս. Ստեփանոս եկեղեցւոյ:

— Ստացած ենք Ենովք Արմէնի «Արշակ Զօրան»-ը, իր կեանք և գրական ու հասարակական գործունէութիւնը, անուն գրքիցը էջ 30, գին 2 դր:

— Ազգ. վարժարաններու Տիկնանց Խնամակալ Էթեան անդամներէն Ազգ. Տիկն Հ. Դ. Փափագեան կարի ընտիր մեքենայ մը նուիրած է Հոփսոսեան վարժարանին:

— Թրփիսի «Հայոց Ազգագրական Ընկերութեան» ղեկանը հետեւալ կողմ ուղղած է մեզ չ'ըրաւարակութեան խնդրանքը: —

Հայոց Ազգագրական Ընկերութիւնը ի յիշատակ հայ գրերու 1500 ամեակի և տպ. գրութեան 400-ամեակին 1913 թ. հոկտ. 12-30 մինչև 1914 թ. Հոկտեմբերի 12-ը բաց է անուր Հայերէն հրատարակութիւններ ցուցաճանդէս բաժին առ բաժին, Հոկտ. 12-30 քաջուեց ուստահայ մամուլի բաժինը, որի առթիւ տեղի ունեցան դասախօսութիւններ, կազմեց և տպագրուած է ուստահայ մամուլի բոլոր չափաւոր յորդանանները, գրախօսութիւնը և ուստահայ բոլոր խմբագրների խմբակարգը:

Հետգնտէ բացուելու են հետեւեալ բաժինները. 1) Ազգագրական հրատարակութիւններ. 2) Արտասահմանեան պարբերական հրատարակութիւններ, 3) Վերածնունդեան շրջանի հրատարակութիւններ (էմիգրանտ), 4) Նոր Զեղարի, Հնդկաստանի և այլն և ընդհանրապէս Ռուսահայոց հրատարակութիւններ, 4) Մխիթարեանների Վեներիկի և Վիկենայի հրատարակութիւններ (Պօլոյ, Երուսաղէմի, Զմիւռնիայի, Արմաշի և այլն). 6) Ամերիկահայոց, 7) Արաբահայոց և 8) Պարսկահայոց հրատարակութիւններ:

Ընկերութիւնը ամէն ջանք գործ է դնում ձեռք բերելու հայրենի բոլոր հրատարակութիւնները:

— Կրնաք անոր գործը մնցնել, տիկին ըսաւ պակասիչ պարզութեամբ մը այն մարդը որուն պահ մը առաջ Ռիւճիէի տունը տրուած էր:

Պատուաւ գլուխը թօթկեց:

— Վարպետ, ըսաւ ան, պէտք է որ այս վէրքը բաւական ըլլայ և հարկ չի մնայ որ ես գործի խառնուիմ...

— Եթէ այդպէս, տիկին, պէտք է որ վերադառնալով իմ տուն փոխադրուի, Կը բաւէ որ վրան գալիք տեղը վառ պահուի Այս բանին համար անհրաժեշտ է որ ես կարենամ հրահանգութեան ընթացքին վրայ հսկել:

Պատուաւ գլուխը նշանով մը հաւանութիւն յայտնեց և աներկոթ եղաւ պանդոկը խորհրդաւոր պալատին հետ հաղորդակցութեան ղեղող դուռէն: Ռիւճիէի անոր հետեւեալ անգամ այնպիսի ժպիտով մը որ թերեւ կրնար անցնել այս կիւր օր ո՛չ մէկ բանէ չէր վախնար:

— Հանգարտ եղի՛ր, ըսաւ այն ատեն իւրովի, Դու Պատուաւ, այնպէս կը կարծես թէ չեմ գուշակած քու միտքը... Դու ուրեմն ապահով ու անկասկած,

տարակուսականները, օրվէ օր կարողանայ վեհապետ կ'առնէր իր անհատական թիւերը և մայր եկեղեցու մօտ էջմիածնապետի հրապարակելով կառուցութիւնը և ներքին գործարարական ծախսերը և արտաքին հարաբերութիւնները, ամբողջական ցուցումներով և այս մասնաշաղկապները դարձնել հայ գրեթէ և տրամադրութեան համազգային մեծ առնի միայն Յուդաիսմը:

Ուստի Էջմիածնի խորհուրդը խնդրում է ամեն մի հայի ուղարկել իրեն թէ ինչ և թէ այլ հրատարակութիւններ հետեւ հասցնելով, Société Ethnographique Arménienne, Tiflis (Caucase):

Կ. ՊՈԼԻՍ

Բարեգեան թերթ մը հետեւեալը կը գրէ. — Պ. Սրբաւանդ Նազարեան, Հայ երկ աստուղ օգնական, որ մէկ ու կէս տարի առաջ էջմիածնի Պէրիոդի սաւառնորդական վարժարանին մէջ ուսանէր, Պիւք Կիւսէն է ամենամեծ դերութեան վարկով Պէրիոդ սաւառնակը: Պ. Նազարեան Լուսաւորաւ գործարաններուն յանձնարարեց մասնաւոր օգնական լը (օնօրէն) մասնաւորապէս զէպի Փարթի Ասիա, Պարսկաստան և Կովկաս կատարելով իր թրիքներուն համար Հայ սաւառնորդ մօտ օրէն ճամբայ պիտի ելլէ զէպի այդ կողմերը Տօգուսի, Պօնիքի և Երեւանի միասնաբար: Օգնական Էջմիածնի և Պօնիքի միասնաբար համարողն:

—Սրբանի մէջ Նոյ. 20ին խաչատուր Արուսեանի մահաբանին կառուցման հիմքը դրուած է:

—Ներքին գործոց նախարարութեան տուած հրամանին վրայ ազատ արձակուած է Պաւլոս Եր. Առաքին, փոխանորդ Տ. Սահակ Վարդապետ, որ ինչպէս կը իշխուի, բանտարկուած էր առաջնորդարանէն գտնուած արգելեալ զէպերուն հետեւեալով:

—Ս. Պատրիարքը առաջարկել է Կրօնական Ժողովին, որ անպայտօն ու է վարդապետ կամ եպիսկոպոս չի գտնուի Պոլսոյ մէջ, նկատի ունենալով գաւառի պետքը այդ մասին: Կրօն, Ժողովը համաձայն գտնուելով այդ առաջարկին, բացառութիւն համարել է սակայն այն եկեղեցականները, որոնք իրենց յառաջացեալ տարիքին բերմամբ չեն կրնար գաւառային պաշտօն ստանձնել:

—Դաւաչի կողմերը չարաչար յոշոտուելով սպաննուած է Պատականց գիւղացի Նէկո անուն հայ մը:

ՅԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՆ

ՎՍԵՄ. կուսակալ Րահմի պէյ անցեալներս Մաղնիսա և ալլուր կատարած այցելութեանց միջոցին նաև այցելած էր Մաղնիսայի յիմարանը: Կուսակալը յիշեալ վայրը մանրակրկիտ կերպով քննիչ վերջ նշմարած է չէնքին խեղճ ու կրակ վիճակը որուն մէջ կենդանիներ անգամ չպիտի ուզէին բնակիլ: Իր վերադարձին չի մտնալով այդ խղճալի արա-

րածներու բնակավայրը, հրամայած է չէնքը նորոգել և տեղոյս կառավարութեանը քրկած է 26 000 դահկա՛ի մօտ գումար մը: Նաև կուսակալը խնդիր ունի ցաւալի վիճակը նկատի ունենալով իւրաքանչիւրին նուիրած է երեք զոգ գուալայ, շատ պիկ ու վարտիկ և վերարկու մը:

Յիմարանցին նոր և առողջապահիկ ձև մը տալու համար նորոգութեան միջոցին բակը պիտի պատարարուի և ծածկ էի ապակի կամարով մը: ՆԱԶԱԿԱՆ ՊՈԼԻՍ մասնաւոր պիտեմէին գումարը այս տարի 200,000 դահկանէ աւելի եղած ըլլալով ըստ նախագային վարչական Ժողովի որ չմար, քաղաքիս մէջ յիմարանոց մը պիտի հաստատուի: Առողջապահական յանձնարարութիւնը մը այս մասին կարգուած ըլլալով, առջի օր Բատիքի Գալիէն շրջակայքը աչքէ անցուցած է յարմար վայր մը որոշելու համար: Թիւրքի երկու տարի պաշտօնեան առաջ պաշտօնական հրաման ստացած ըլլալու դրամական անտեղի վատնուելով կատարած ըլլալուն համար պաշտօնեան եղած է:

ԳՕՆԵՍՍԻ ժանտարմայի վաչտի հրամանատար Հիւսէյն էֆի, Անթալիա երթալով մի քանի քննութիւններ կատարէ մէջ վերջ կրկին Գալիա վերադառնալու համար քաղաքս եկած է:

ՍԻՎԻԼԻՍՏԻՍ կառավարութիւնը, տեղւոյս կառավարութեան տեղեկագրով մը կիսացնէ թէ Նոյմ, ամսոյն մէջ իշխալ քաղաքին մէջ հարգարժանական ու է զէպը չէ պատահած:

ՆԱԿԱԿԱՍՏԱՆ անօրէնութեան կողմանէ Ժողովուրդին կը ծանուցուի թէ օտար երկրները զրկուելով յանձնարարութիւններ ինչպէս ծրարներ են: Կարելի պիտի ըլլայ նաև Պալլաքիոյ ճամբով ուղարկել ՍՍԻՄԱՆՅԻՍ նշանաւոր հերոս չէրքէր Բէյիտ պէյ մի քանի օր քաղաքս մնալէ վերջ մեկնած է Պանտիս, ուր մի քանի օր մնալէ յետոյ պիտի մեկնի Պոլիս:

ՎԵՐՋԻՆ պատերազմներու միջոցին անկողմաւոր և իր միջև վերին շունչը հայրենիքին սիրոյն զոհողութիւններ կատարող Տօքթ. Նազըմ պէյ մի քանի օրէն քաղաքս պիտի այցելէ:

ՏԵՂԻՍՏԱՆ Ժանտարմայի զարգացնելու հրամանատար Վէտտ պէյ որ Պաղտատ պիտի փոխադրուի, տեղւոյս կուսակալ Ճալիտ պէյի հրամանին համաձայն, կը յետաձգէ իր ճամբարներէն Պաղտատի կուսակալին քաղաքս այցելութեան պատճառաւ:

ԿՐԹԱԿԱՆ անօրէնութեան հրամանին համաձայն առողջապահական յանձնարարութիւն մի քանի անդամներ Սուրբանի թուրք զարդը այցելած են երէկ և աչակրտութեան աչքերը ուղարկութեամբ քննած են:

ԲԱՂԻՍԻՍՏԱՆԻ ԺԱՆՏԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԱԹԷ Քիթ պէյ և Իզմիրի երկտարական թրամուէններու Պեմիտի տնօրէն Մ. Ռօզնի թալ, թրամուէնի անցեալի փոփոխութիւնը աչքէ անցուցած են միասին, և որոշած են Մարտ ամսոյն մէջ անպայման գործի ձեռնարկել:

ՍՍԻՄԱՆՅԻՍ յոյն փախստական զինուոր

—Շնորհ, Հանրի: Մի սպաններ զիս:

Յանկարծ ուժաթափ եղաւ: Հասկցուած սալարկին վրայ թաւալուր պիտի իյնար: Այս միջոցին այնպէս կը թուէր իրեն թէ զրացի տան առջև կեցած մարդ մը կը տեսնէր: Իրեքազմն ճիգով մը և մեծ զօրութեամբ գտնուած միջոց և այս անձանք մարդուն քով և անոր թեւերուն մէջ ինկուս մոնջելով:

—Ազատեցէք զիս, ազատեցէք զիս, Պիտի սպաններ զիս:

—Կորդ, քրթմից մարդը, անձրեկ պէս կին կը տեղայ հոս: Միայն տեսնե՛ք զոնէ անձրեկ սիրուն է:

Ս. թիւրքի մը պէս զոգուելուն փախստական կինը վեր վերցնելով մօտեցաւ լոյսի ճառագայթի մը որ կրկնաւ ձառութեամբ տան պատահաններէն մէկէն:

—Դիմացէք, պարս, ո՛վ որ ալ էք, պաշտպանեցէք զիս, ազատեցէք զիս...

Դիմացնին հազիւ կրցաւ այս բառերը կոկիւղ և բոլորովին նուաղեցաւ...

Մարդը, չփութած այս բռնէն և հասկը նալով որ արագ դարման մը կարեւոր էր

մը որ անգամ մը ձերբակալուելով մէկ շարժումն ըստարկութեան զոտապարտուած էր, այս անգամ կրկին խաչ տալ փորձած պարագային Այնթաքի լեկեղեցւոյ շրջակայքը հոստիկանի մը կողմէն կը նշմարուի Ոստիկանը ձերբակալուելու համար փախտական զինուոր Գոլթայի մօտեցած պահուն սակալի յարձակում կը կրէ զինուորին կողմէն: Գոլթայ, ոստիկանին կոկորդը ուժեղ կերպով սեղմելով կը փորձէ վեց հարուածը առնել, բայց փախստական յաջողուել, այլևայլ միջամբտութիւններով կը ձերբակալուի:

ԻԶՄԻՐԻ պատմական ատենին նախագահ Ռաիլ պէյ կայսերական հրովարտական համաձայն որոշուած է Պոլսոյ կեդրոնական Պատմական տնտեսի ընդհանուր դատախազութեան պաշտօնին:

ԻԶՄԻՐԻ պաշտօնի հետ գործառնութիւններ կատարող մի քանի անձր երէկ Անթաքիական հիւպատոսարանը զիսած են իշխալ պաշտօնի Տնօրէնին վրայ անդեկութիւններ ստանալու համար, որ մի քանի օրերէ ի վեր անյայտացած է:

ՏԵՂԻՍԻ Պալատանի միջև որոշուած է հետաձայն մը հաստատուել տեղւոյս նախագահին Ժողովի որոշման համաձայն: ԳՕՆԵՍՍԻՍ կուսակալ Հիւսէյն պէյ և ժանտարմարի հրամանատար Հիւսէյն պէյ երէկ Անթաքիայէն իտալական չոգենաւով ժամանած են քաղաքս:

Յիշեալ անձնաւորութիւնները երէկ առաջին առիթով այցելեցին նահանգիս Վսեմ, կուսակալ Րահմի պէյի, կուսակալ Հիւսէյն պէյ պիտի մեկնի Պոլս իսկ Հիւսէյն պէյ զէպի Գոնիս:

ՅՈՐԵԼԵԱՆ ՅԱՍՈՐ ԳՈՒՐԳԵՆԻ

Յանձնաժողովս պատու ունի ծանուցանել թէ Հայ լեզուի մեծանուն ուսուցիչ Յակոբ Դուրգեանի 40 ամեայ բեղմնաւոր գործունէութեան յորեկան հանդէսը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ 15/28 Դեկ. կիրակի կէս օրէ վերջ, ժամը ճիշդ 2ին, Բերա, Թագսիմ, Էստեան վարժարանի սրահին մէջ, լիզ նախազանգութեամբ Ա. Կ. Ս. Պատրիարք Հօր:

Շնորհաւորակատներ, ուղերձ, հեռագիր զրկել յանձնաժողովիս Ատենապետին, իսկ զրամական և այլ առաքումներ ուղարկել Գանձապետ Սորգիս էֆի, Բընաճեանի, Օ. մ. նոր նամակատան զիմաց, Բընաճեանի խան, Կ. Պոլիս:

Ի զիմաց Յ. Դուրգեանի Յարել, Յանձնաւոր

Ատենապետ
ՏՕՐԹ. Վ. ԹՈՐՈՍՏԵԱՆ
Ատենապետ
ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ՄԱՌԻ ԹՈՇԻԿԵԱՆ

ՀՐԱԽԻՐ

Յուժպօլ Ռադագոններուն

Յուժպօլի Միջազգային մրցումները մօտ օրէն պիտի սկսին, արդ' անոնք որոնք կուզեն մասնակցիլ Ա. և Բ. խմբական մրցումներուն թող արձանագրել տան իրենց անունները մինչև Դեկտ. 5 հինգշաբթի երեկոյ:

Օ. Հ. Ո. Ա. Մարմ. Յանձնախումբ

այս կնոյ որու սոսկումով լի գեղեցիկ ձայնը զինք յուզած էր, իր չորս կողմ զիտեց և ձառութեամբ տան դուռը տեսնելով, վերցունելով պիտեմէ ունեւոր...

—Հը՛մ, ըրաւ քանի մը վայրկեան ետք, չեն պատասխաներ... սակայն տունը ամայի չէ, քանի որ լոյս կայ...

Աւելի ուժեղ զարկաւ և պրտաց. —Բացէք ուրեմն, Պիղատոս վկայ, վայրենիներ էք, Մալիտանացիներ էք որ կ'ողորմէք ձեր սեմին վրայ կին մը մեռնի...

Այս անգամ դուռը բացուեցաւ: Ս. Բարտաւան, առանց ունի տնտեսութիւն խնդրելու մտաւ, իր թեւերուն մէջ կրելով նուազած կիզի կոմսուհին: Ս. Յանկարժախ տան երկաթէ դուռը իր ետէն գոգուեցաւ... Դուրսը շուն մը գիշերական մեջ ողորմական հալում մը արձակեց:

ՄԵՆ ՎԱՅԱՌԱՏՈՒՆՔ

P. XENOPOLLO & CIE

Ամպերի մեծ ՐԱՊԵՆ պիտի կատարուի ամեն տեսակ սպորտներուն վրայ Դեկտ. 20ին երկուշաբթի օր:

ՅԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 3 Դեկտ. —Թրքական «Բէշաթի» տրէզնօթը որ Անթաքիական Արմաթրօնկ նաւարանին ապագրուած էր մօտ մէկ ու կէս ամիսէն պիտի վերջանայ, Բէշաթի տրէտօթի հրամանատար կարգուած է Իսմայիլ-պէյ, «Պարպարօս» զրահաւորի հրամանատարը:

ՆՈՅՆ. — Հեռագիրով կը տեղեկացնէ թէ «Համիտի» զրահաւորի հրամանատար Բառաթ պէյ «Մեհալեթի» զրահաւորի հրամանատար կարգուած է:

ՆՈՅՆ. — Եանեայի պաշտպանութեան համար երկար ատեն տեղւոյն մէջ ծառայութիւններ մատուցանող էսապ փաշա, այսօր Պոլիս ժամանած է իր գործը աւարտելէ վերջ:

ՆՈՅՆ. — Բեղերապարկի օսմանեան զեպան Թուրքիան փաշա հանգստեան թուակի արժանացած ըլլալով իր տեղ որոշուած է երկուշաբթի նախարար Օսման Նիզամի փաշա:

ՆՈՅՆ. — Սերպ կառավարութիւնը կը շարունակէ զօրահաւաքում կատարել պուլկար սանձաններու վրայ: Որքան որ այս զօրահաւաքումը պուլկարական չէթաներու դէմ ըլլալ կը կարծուի, դիւանագիտական շրջանակներ նոր պատերազմի մը հաւանականութեան լուրը կը հաղորդեն մեզ:

ՆՈՅՆ. — Սերպ զօրահաւաքումը Պալկարիոյ մէջ մատանդութեան պատճառ եղած է, Պուլկարական մամուլը կը յանձնարարէ իր կառավարութեան համապատասխան պատրաստութիւններ կատարել:

ՀՐԱՆՏ ՍԵՐՏԱՐԵԱՆ
ՎԱՅԱՌԱՏՈՒՆ ԳԱԶՄԻՐԻ
և ԴԵՐՋԱԿԱՏՈՒՆ — ԻԶՄԻՐ

Երեւելիք քիւ 1 (Նախկին Մալիս)

Վաճառատունս հետաժողով ըլլալով օրուան նորահաւաքումը Ձմրան եղանակին համար ստացած է Անթաքի, Ե. Թրանս, գաղմիրներու ճոխ միջերթ մը ամեն ճաշակի յարմար: Վաճառումները կ'ըլլան մեծաքանակ և փոքրաքանակ, զիւրամատչելի գիններով:

15 տարիէ ի վեր անուն և վստահութիւն չափած դերձակատանս մէջ կ'ընդունուին ամեն տեսակ ապագրանքներ ամեն նրբաճաշակները ու զօրահաւաքները գոհ ձգելու պայմանով: 50—23

ՄԱՐԳԱՐ ՄԷՍԻԱԵԱՆ

Պատմամանց հատուցի թիւ 3

Թաղի յաճախորդներուն զերութեան համար դեղարանս փոխադրած եմ Պատմահանէ ճատուցի թիւ 3 ուր կը գրտնուին թարմ և ընտիր դեղեր և ուր դեղագիրները մասնաւոր խնամով կը պատրաստուին անթիւ և անթիւապէս:

Դեղարանս կը յաճախեն ամեն տեսակ հիւանդութեանց համար մասնազէտ կարող Հայ և օտար բժիշկներ, Հիւանդները բժիշկներու կողմէն կը քննուին յատուկ քովքիներ սեւեակի, մէջ, Դաւառներէ եկող հիւանդներու կարող և մասնազէտ բժիշկներ կը յանձնարարուին:

Տօք. Ա. Ռաչատուրեան Գրտնուի դեղարանս ամեն օր Կ. Ա. ժ 8-9 և Կ. Ե. ժ. 5—6:

Դիւնեային սպասարկումին: 75—34

ԼԵԶՈՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆ

3 Հաճի ՍՏԱՄ փողոց 52

ԿԵՆԴԱՆԻ ԼԵԶՈՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԻՐ ՎԱՐՄԱՐԱՆ

Արական և իգական սեռերու համար դասընթացք:

Լեզուներ կուսակալին

Յարմարացի

Նագիլացի

Դերմանացի

Իտալացի

Յոյն

ուսուցիչներէ:

Առեւտրական Թղթակցութեան, Տօմարակալութեան և սղագրութեան, Երեւանի մօտ 6ին Գրտամատչելի գիւններով:

Բեղարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Տեսչութեան: 50—33

Տիեզերագետ ճանաչուած լաւագոյն ժամա-
ցոյցը որ պաշտօնապէս ընդունուած է հետեւ-
եալ վարչութիւններէ.

Անաստուի Օւմ. երկա-
րադիւկտիւն ընկերութիւն
Շիքիքի խալիք
Օւմ. գորաց վարչութիւն
Իսախոյ պէտկն. երկաքոյ.
Ռուսական երկաքոյի
Յունական երկաքոյի

Ռակի, Արծար, Նիքի

— ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՄԵՆՈՒԹԵԱՄԲ —

Ընդհանուր ներկայացուցիչ Այսրնի, Գոնեսայի նահանգներու եւ
Արշակունյացոյի Կղզեաց:

ՎԱՋԱՆ ԶԻՆԻՆԱԿԻՍԵԱՆ

ի Չուխա Պէտկուէն, Թիւ 14 - 40

ԿԸԳՏ ՆՈՒԻ Իզմիրի և Շրջակայից ծանօթ ամէն ժամագործնե-
րու մօտ:

Ք Ա Ղ Ո Ւ Ա Ծ

ՆԵՕՏԱՔԷԼԻ

ՊԵՏԱԿԱՆ

ԽՈՐՀՐԴՈՅ

ՈՐՈՇՄԱԳՐԷՆ

Ա. Գործարարներու յատկացուած մրցանակներ գրաւանի
եւ նաւու լաւագոյն վեց հրօթերը նաւար ուղիի մրցանակ:

Ա. Կ. Ա. Բ. Գ.	Թիւ դասակարգութեան
Ք. Գ. Գ. Ծաւր-ժագօ և Ընկ. Գործարար (Զենիթ) ժամացոյցներու իւրը	22,8
Բ. Պիւհրէ, Լօրլ	22
Բ. Տիւրիչայ, Շի տը Ծօն	22,2
Բ. Տ. Նարտէն, ի Լօրլ	19,1
Գործարար Լոնտինի, ի Սէնթ - Իմիէ	14,2
Ժամացործութեան դպրոց	13,0
Լ. Պրանտ և եղբայր (ՕՄԷԿԱ)	13,8

ի Դիմաց Պետական Խորհրդոյ
Դիւանագիրք՝ ՓԷՐՐԷՆ, Նախագահ՝ Տօ՛. ԹԷՐԵԱՎԷԼ.

Մ Ե Ծ Մ Ր Յ Ա Ն Ա Կ

ԲԱՐԻՁԻ 1900 Ի ՅՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍԷՆ

ԱՐՏԱՔՈՅ ՄՐՑՄԱՆ ԱՆԴԱՄ՝ ԺԻԻՐԻԻ ՄԻԼԱՆԻ
1906 Ի ՅՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍԷՆ

Նեոչաքէլի (Չուիցերիա) գտարանին 1909 ի Պետական
մրցումն մեզ ճշդութեան այնպիսի աստիճանի մը հասած է,
որմէ և ոչ մէկ ժամացոյց հասած էր մինչեւ այն ասեմ

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒՄԱՆ ՈՒՍՔԷՆ

Կը գտնուի հետեւեալ վաճառա
մէջ.

ՀԱՅ ՀԱՅՑ ԵՒԼՆ. ԵՒԼ.

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՃ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնադր 1790 թ. Ի Լոնտոն

Գոյք ընկերութեան

Ա. Ո. 5,000,000

Վճարեալ Ապահովագրեալներու

» 42,000,000

ՀՐԴԵՀԻ ԶԻՒԼ. — Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն կը

կալուածք, կարասիք, ապարանք, նպաստաւոր պայմաններով:

ԿԵՆԱՐԻ ԶԻՒԼ. — Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ

մարդի կեանքի տեղադրեալ վրայ: Խառն ապահովագրութիւնը, Ընկերութեան

ապահովագրութիւնն է. և և Աւելի մանրամասնութեանց համար գիտել

Կ. Ռ. ՌԵԿՆԵՐԷՆԻ

Ֆրանկ պատուիրան

Ս. ՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ԸՆԿ

Բնի. Գործակալ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

Ք Ա Մ Է Լ Ի Ա Ի

(ՆԱԽՈՐԴ ԸՄՄԱՐԻԹԷՆ)

Վաճառատան մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ:
Այնան ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակի ապրանք
ունք պիտի կրնան գոհացնել ամենէ նորաճաշակները:
Գիններու անհամեմատ փոքրութիւնը, ապրանքներու անուշտութիւնը անմրցելի են
Այցելեցէք անգամ մը ՔԱՄԵԼԻԱՅԻ Վաճառատանը համոզուելու համար:
ՏԵՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

ՍՐՈՍԱԼԻՔՍ

ՏՐԵՐՈՐ ՍԱՅՔՍ ՔԱՐԼՈՒ

ՎՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ 98 Պ/0
այն բոլոր հիւանդութեանց համար
որոնք Ստամբուլի և աղիքներ
րու կը վերադառնան, նոյն իսկ եթէ
30 տարիէ ի վեր անոնցմէ տա-
նապարհներ ըլլան: Մարտորդիւ-
նը կը դիւրացնէ, անորձակը կը
բանայ և յանձնարարուած Եւրո-
պայի և Ամերիկայի բժիշկներէն
առողջացնելով ստամոքսի խի-
թեր, փսխումներ, տղոց և չափա-
հասներու փորձարարութիւն, ստա-
մոքսի ընդլայնում, ԹՊՈՒՄ, զղայ-
նութիւն և անմարտոգորութիւն:
ԳԸ ԵՄԻՈՒԻ ԲՈՒՐ ղեղարան-
ները:
= 5 ՖՐ. ՇԻՇԸ =
Կեդրոնացեալի
ՏՐՈՒՆԻՍ ՄԱՐԿԱՆԱԹՈՅ
(Տրոպիկալ)
ԱՐԱՊ ԽԱՆ - ԻԶՄԻՐ

ՍՏԱՄՈՒՔՍ ԵՒ ԱՂԻՔՆԵՐԸ

ՆՈՐԹ-ԵՔՍ

NORTHERN ASSUR. CO. LTD.

&
NORTH BRITISH & MERCANTILE INS. CO.

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՐԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Իզմիրի Գործակալութիւն հաստատուած
1864 թ. ի վեր

Դրձուլու. Ընկերութեան Լ. Ս. 9,000,000

Տարեկան հասոյթ » 7,023,100

Պահեստի գումար » 30,189,752

Ընկերութիւնն նպաստաւոր պայմաննե-

մով կ'ապահովագրէ անշարժ կալուածներ,

ործարաններ, ամեն տեսակ ապրանքներ

է. և և:

Տեղեկութեանց համար դիմել առ

ԺԷՄՅՍ ՀԱՏԿԻՆՍՈՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԳԱԼ ԻԶՄԻՐԻՆԻ ՓՈԹՐ ԱՍԻՈՒ

Ֆրանկաց քաղ, Բաւաժ Սքոտ

Ռ Օ Ս Ի Ա

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Արաւոնեալ Վ.Ե.Տ. Կայսեր 1811 Մարտ 20 Թուական հրամանագրով

Կ Ե Դ Ր Ո Ն Ա Տ Ե Ղ Ի

ԲԵԳԵՐՍՈՒՐԿԻ ՄԱՍՆԱՌՈՐ ՇԷՆՔԻՆ ՄԷՁ

Անքողջովի վճարուած Ընկերութեան դրամագումար Ըր. 13,000,000

Երաշխատութեան գումար » 231,840,000

Ապահովագր. վճարուած վնասուց հասուցում եւ դրձուլս. » 774,867,000

1911 թ. զանձնուած քոյիւ եւ տոկոս » 124,086,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԽՈՍՏ ՆՊԱՏԱՌՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ

Կ'ապահովագրէ հրդեհի ու փոխադրութեանց վտանգներուն դէմ.

Կ'ապահովագրէ կեանքի վրայ և ամէն տեսակ արկածներուն դէմ.

Կ'ապահովագրէ երկաթուղիի և շոգենաւի արկածներուն դէմ.

Կ'ապահովագրէ ապակիներուն կոտորուելուն դէմ:

Ամէ. տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել՝ ընդհանուր գործակալութեան

ՄՐՈՒՔԵՆ ԵՒ ԳՈՒԶԻՆՈՐՈՒ Բաւաժ Եւրոպ. ԻԶՄԻՐ

BANQUE D'ORIENT

ՊԱՆՔ ՏՕՐԻԱՆ

Հաստատուած Յանապատի Ազգ. և Տըլանտի Ազգ. դրամատան կողմէ

Դրամագումար ամբողջութեամբ գրուած ֆրանք 10,000,000

Կեդրոնացեալի ԱՐԵՆՔ

Մասնաճիւղ Կ. Պոլիս, Իզմիր, Սելանիկ, Ալեքսանդրիա, և Գահիր Գործակալ-
ութիւն ի Համալսարան:

Պանք տ'Օրիան դրամատանի ամէն տեսակ գործողութիւններ կ'ընէ, ինչպէ՝ հանձ
նելում՝ Առեւտրական թղթերու, հեռագրական վրձարմունք, առուծախ փոխգրեւու և
ձեւերու, Աշխարհի զխաւոր քաղաքներու վրայ կուտայ վարկերու բացման գրե
ածին առեւտրի արձրագրերու, բացում ընթացիկ հաշիւներու, դրամ
թղթերու և ապրանքներու վրայ և և:

Ա. Ի. Ա. Ն. Դ. Ն. Բ.

Պանք Տ'Օրիան կ'ընդունի դրամի Աւանդներ հետեւեալ սակերով

1 1/2	0/0	3	ամսուան առաջի մը հասար
2	0/0	6	» » » »
3	0/0	1	ամսուան » » »
3 1/2	0/0	2	» » » »
4	0/0	3	» » » »

Բարեկարծական հաստատութիւններու աւանդներն վերեւ սակերէն 1/2 0/0
թիւն մը կ'ընդունին:

Ի տես վճարելի աւանդներուն համար՝ միակ անձի սը կո և 100 Օւմ. անկէ
աւելի, Պանք տ'Օրիան տարեկան 2 1/2 տոկոս մը կը յատկացնէ:

Պանք տ'Օրիան հաստատութեան տարաւորութեան տակ զլած է, տնայնա զնա
յը փոխադնէ իր հաստատութեան լի լիւծում զլածում զլածում և արձիւ
առեւտրական պահելու համար